

vigtige Spørgsmaal som denne, er det selvfølgelig uheldigt at faae saa sent, og ved de store og vigtige Spørgsmaal tænker jeg naturligvis nærmest paa de 8 Millioner, som ere optagne til at fuldføre Kjøbnerhavns Befæstning. Disse 8 Millioner giver Tillægsbevillingsloven en ganske eiendommelig Karakter ikke blot som et særligt kraft Bidnesbyrd om det nuværende finantzielle System, men om hele den Politik, vi for Tiden staa lige overfor fra den høie Regjerings Side. Disse 8 Millioner ere jo ikke 8 Millioner, der begjæres som en virkelig Tillægsbevilling, men det er 8 Millioner Kroner, der ere tagne paa forventet Tillægsbevilling. Dette er et Begreb, som Grundloven slet ikke kjender. Ifølge Grundloven skal Udgiften være hjemlet ved Finantsloven eller Tillægsbevillingslov, og Grundlaget for den forventede Bevilling, det konstitutionelle, det retfærdige Grundlag, liager udelukkende i Praxis. Denne Praxis kan ifølge Sagens Natur og ifølge den Maade, hvorpaa den har udviklet sig, siges at kræve to ganske bestemte Forudsætninger for at kunne blive begrundet. Den ene er Sagens paatrængende Nødvendighed, og den anden: Forventningen, den begrundede, rimelige Forventning om, at Rigsdagen vil slutte sig til den af Ministeriet hævdede Anskuelse, da det satte Sagen i Værk uden i Forveien at kunne spørge Rigsdagen. Til det Første, Sagens begrundede, paatrængende Nødvendighed, hører i Grunden ogsaa det, at Rigsdagen ikke kunde være spurgt. Der maa være en Nødvendighed til Stede, ikke blot for at foretage Foranstaltningen, for at begynde den, men der maa ogsaa være en paatrængende Nødvendighed til at gjøre det uden først at erhverve Rigsdagens Samtykke. Dersom vi nu her læse de Motiver igennem, der ledsage Forslaget om Efterbevilling af de 8 Mill. Kr., tror jeg, man skal lede meget omhyggelig, inden man finder en virkelig, ja blot en tilnærmelsesvis Begrundelse af Sagens paatrængende Nødvendighed. Der siges rigtignok her, at „medens man nemlig under rolige og betryggende Forhold" i Europa kunde have forholdt sig afventende“, kunde man det ikke nu, men saa vides der til: „Saa meget mere som Danmark stod paa den venstabeligste Fod med alle Magter“. Det er jo ganske mærkværdigt, at det, at vi stod paa en venstabelig Fod i Superlativ med alle Magter, skulde afgive en paatrængende Nødvendighed til at begynde ekstraordinære Forsvarsforanstaltninger uden først at spørge Rigsdagen derom. Men dernæst udtales der videre, at der aldeles ikke var „nogen umiddelbar Fare for Krig“. For dem, der havde fulgt Begivenhederne i Som-

merens Løb, har det jo ogsaa viist sig at være fuldkommen sandt, der var ingen umiddelbar Fare. Derimod tilføies der: „Men... Rustninger dreves med feberagtig Sver af saa godt som alle Lande.“ saa at der kunde ventes Forvillinger, som ogsaa vilde kunne bringe os i en vanskelig Stilling og kunde nøde os til at træffe Foranstaltninger og Forholdsregler i Forveien, men det er ganske klart, at ligesom denne Forventning ikke er nærmere begrundet, saaledes har den ogsaa viist sig at være ganske urigtig. I Løbet af Sommeren foregik der de beskændte Keiser, som den tydske Keiser foretog, hvorved han ogsaa kom her til Danmark, og som vistnok kan siges at være et af de stærkeste Freds-symptomer, som vi nu i de sidste 20 Aar have haft. Ja, der har maaste knapt været nogen Tid, hvor Freden forelaa mere sikket end nu i Sommer. Den Bemærkning, at der rustes med feberagtig Sver, den modsiges ikke blot af Begivenhederne her, men den staaer i Virkeligheden som — vil jeg næsten sige — en Kræse, som man kan skrive hvert Aar i Tillægsbevillingsloven, hvert Aar i de sidste 30—40 Aar har der været rustet med feberagtig Sver, og Regjeringen vil altid have akkurat den samme Grund som i Aar til at gjøre et saadant Skridt; det vil den have til evige Tider; thi der vil ikke være nogen Udstig til, at vi komme til i Europa at leve under andre Forhold end dem, vi have levet under i de sidste 20—30 Aar, nemlig saaledes, at der stadig drives Rustninger med feberagtig Sver. Deri ligger der ingen Begrundelse; men endnu mindre Begrundelse ligger der jo i hele denne Udvikling af den udenrigske Situation, naar vi tage Hensyn til den nuværende udenrigske Tilstand. Vi maa nemlig huske paa, at disse Arbejder, som der her toges Bevilling op til, de fortsættes. Det er ikke nok at anføre for saadanne Arbejder en Grund, som kunde have en vis Guldighed i April Maaned i Fjor. Nei, skulde saadanne Foretagender, saadanne Foranstaltninger begrundes, som her ere skete, og som daglig ske — de grave jo stadig ude i Moskildeegnen, man behøver jo blot at rejse med Jernbanen for at kunne fryde sig over de betryggende Foranstaltninger til Fædrelandets Forsvar — skal der gives virkelige Grunde derfor, maa det være saadanne, som ikke blot strække til til at undskylde og forsvare den Beslutning, som der blev taget i Statsraadet, men ogsaa denne Beslutnings fortsatte Udførelse og Gjennemførelse. Nu vil Ingen kunne paastaa, at der i de nuværende Forhold ligesaa lidt som i Forholdene i Sommer ligger nogen- somhelst Udstig til en forestaaende Krig.